

PA-1601100101061700

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. VI) (WEF-2016) Examination

March / April - 2020

Sanskrit

(Sankhyakarika) (Common for 2015-16)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instructions :

- (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(1) All questions are compulsory.
(૨) જમણી બાજુનો અંક પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.
(2) Figures to the right indicate marks of the questions.

- ૧ નીચેનામાંથી ગમે તે ત્રણ કારિકા સમજાવો. ૧૪
1 Explain any **three** karikas of the following : 14
(૧) મૂલ પ્રકૃતિરવિકૃતિર્મહદાદ્યાઃ પ્રકૃતિ વિકૃતયઃ સપ્ત ।
ષોડકસ્તુ વિકારો ન પ્રકૃતિર્ન વિકૃતિઃ પુરુષઃ ॥
(૨) અતિદૂરાત્ સામીપ્યાત્ ઇન્દ્રિયાઘાતાન્મનોઽનવસ્થાનાત્ ।
સૌક્ષ્મ્યાત્ વ્યવધાનાદ્ અભિભવાત્ સમાનાભિહારાચ્ચ ॥
(૩) વત્સવિવૃદ્ધિનિમિત્તં ક્ષીરસ્ય યથા પ્રવૃત્તિરાસ્ય ।
પુરુષ વિમોક્ષાર્થનિમિત્તં તથા પ્રવૃત્તિઃ પ્રધાનસ્ય ॥
(૪) રઙ્ગસ્ય દર્શયિત્વા નિવર્તતે નર્તકી યથા નૃત્યાત્ ।
પુરુષસ્ય તથાઽત્માનં પ્રકાશ્ય વિનિવર્તતે પ્રકૃતિઃ ॥
(૫) તત્ર જરામરણકૃતં દુઃખં પ્રાપ્નોતિ ચેતનઃ પુરુષઃ ।
લિઙ્ગસ્યાવિનિવૃત્તેઃ તસ્માદ્ દુઃખં સ્ભાવેન ॥
(૬) સમ્યજ્ઞાનાધિગમાત્ ધર્માદીનામકારણપ્રાપ્તૌ ।
તિષ્ઠતિ સંસ્કારવશાત્ ચક્રમ્ભ્રમિવદ્ધૃતશરીરઃ ॥

- २ सांख्यदर्शननो उद्भव-विकास वर्णवो. १४
- 2 Describe the origin and development of साख्य philosophy. 14
- अथवा / OR**
- २ सांख्यदर्शननी आचार्य परंपरा विशे नोध लणो. १४
- 2 Write a detailed note on आचार्य परंपरा of सांख्यदर्शनम्. 14
- ३ सांख्यनी दृष्टिअे सर्गरचना समजवो. १४
- 3 Explain सर्गरचना according to सांख्य. 14
- अथवा / OR**
- ३ सत्कार्यवाद पर विस्तृत नोध लणो. १४
- 3 Write detail note on सत्कार्यवाद. 14
- ४ सांख्यदर्शन भुजल त्रिविध प्रमाणो समजवो. १४
- 4 Explain three types of प्रमाण according to सांख्यदर्शनम्. 14
- अथवा / OR**
- ४ सांख्यदर्शन भुजल भोक्षविचार समजवो. १४
- 4 Explain भोक्षविचार: according to Samkhya Philosophy. 14
- ५ नीयेनामांथी गभे ते भे पर नोध लणो : १४
- 5 Write notes on any two of the following : 14
- (१) सांख्यदर्शनस्य प्रयोजनम् ।
- (२) पुरुषस्वरूपम् ।
- (३) लिङ्गशरीरम् ।
- (४) त्रिविधसर्गः ।